

De suikerbiet en haar teelttechniek

PVBC - PROGRAMMA VOORLICHTING BIET CICHOREI, IN HET KADER VAN DE PRAKTIJKCENTRA

Rubriek opgesteld en medegedeeld onder de verantwoordelijkheid van het KBIVB, J.-P. Vandergeten Directeur KBIVB, met de financiële steun van de Vlaamse overheid.

Bewaring van bieten en afdekking

Om de bieten goed te bewaren is gebleken dat de rooikwaliteit de bepalende factor is voor het bewaringspotentieel van de bieten. De rooikwaliteit kan beoordeeld worden op het niveau van de kwaliteit van de ontbladering en de ontkopping, op het niveau van de reiniging van de bieten door de rooimachines en de impact op de verwondingen aan de wortels. De verwondingen aan de wortels (te diepe ontkopping, wortelpuntbreuk, slagen en verwondingen) zijn allemaal helingspunten voor de biet (ten koste van het metabolisme en haar suikergehalte). Deze verwondingen zijn ook ingangspunten voor bewaarschimmels.

Tijdens de bewaring kan het suikergehalte van de bieten verslechteren, afhankelijk van te hoge temperaturen (hoger metabolisme, fermentatie en ontwikkeling van bewaarschimmels) of te lage temperaturen (vorst/dooi waardoor er een geleidelijke ontbinding van de bieten ontstaat). Gedurende deze periode gebeurt de ademhaling van de bieten in de hoop ten koste van het suikergehalte van de wortels. We merken op dat het verlies aan suiker tijdens de bewaring ook kan veroorzaakt worden door een onvoldoende ontkopping, gunstig voor de bladhergroei, ook een verbruiker van suiker.

Vanaf 300 graaddagen wordt over het algemeen een begin van verrotting van de bieten ($\pm 2\%$ gewicht rotte delen) waargenomen.

Bewaren van bieten op lange termijn, is bewaren van bieten:

- ✓ in goede gezondheidstoestand
- ✓ gerooid voor de vorstperiodes
- ✓ met een minimum aan wortelschade (weinig wortelpuntbreuk, weinig verwondingen)
- ✓ die niet overontkopt zijn
- ✓ met een minimum aan groenresten (resten van bladstelen, onkruiden, ...)
- ✓ met een minimum aan grondtarra
- ✓ beschermd tegen vorst
- ✓ opgeslagen op een locatie geschikt voor bewaring en laden

Afdekking met Toptex om de reiniging te verbeteren

Na 5 jaar veralgemeend gebruik in België, heeft de Toptex afdekking het belang van het gebruik ervan bevestigd. Uitgevoerd volgens de interprofessionele akkoorden en/of geplaatst voor een regenperiode zal Toptex een gunstige invloed hebben op de reinigingsefficiëntie (minimum 10 tot 15 dagen afdekking). Ter herinnering, Toptex zal de bieten niet beschermen tegen strenge vorst of vorst met aanhoudende wind.

Het belang van Toptex dekzeilen is:

- ✓ het drogen van de aan de bieten klevende aarde en de efficiëntie van de reiniging van de bieten verbeteren, vooral wanneer de hoop wordt geladen met een reiniger
- ✓ om niet al het regenwater (of sneeuw) in de hoop te hebben
- ✓ om het resterende vocht uit de bietenhoop te verwijderen en een vrije luchtdoorstroming in de hoop toe te laten
- ✓ om droge lucht in de hoop te handhaven
- ✓ om de grond onder de hoop droog te houden, hetgeen het laden zal vergemakkelijken
- ✓ om de hoop te beschermen tegen nachtvorst
- ✓ om een hoog suikergehalte te behouden
- ✓ om dekzeilen te gebruiken die minder wegwaaien door de wind en niet scheuren
- ✓ om het volume landbouwfal te beperken door de dekzeilen opnieuw te gebruiken gedurende meerdere jaren

In België moet de afdekking met Toptex dekzeilen in de eerste plaats uitgevoerd worden volgens de interprofessionele akkoorden, of aangepast indien nodig afhankelijk van de weersomstandigheden.

Ter herinnering, De interprofessionele akkoorden voor afdekking zijn verschillend voor elke suikerfabriek. Vanaf 15 november verplichten de interprofessionele akkoorden voor bieten geleverd aan de Tiense Suikerraffinaderij een afdekking met een geotextiel (Toptex) voor de bietenhopen te leveren vanaf 1 december. De interprofessionele voor bieten geleverd aan Iscal Sugar adviseren een afdekking met Toptex voor de bietenhopen te leveren in het begin van de week van 28 november (week 11 van de nieuwe planning).

Aarzel niet om uw landbouwkundige te contacteren en om aandachtig de informatie over « afdekking » verzonden door de suikerfabrieken te lezen. Vergeet niet om snel uw suikerfabriek te verwittigen van de afdekking van de bietenhoop.

De Toptex dekzeilen correct gebruiken is:

- ✓ de bieten rooien met een minimum aan breuk, loof en grondtarra, meestal voor 15 november of voor de vorstperiodes
- ✓ spitse en regelmatige hopen aanleggen, op een geschikte ondergrond. De 'driehoekige' vorm van de hoop verhoogt de efficiëntie van het dekzeil dat strak moet aangespannen worden (afvloeiing van water)
- ✓ de dekzeilen plaatsen voor de regen, volgens de interprofessionele akkoorden. De beslisingsboom zal u begeleiden bij de toepassing van de richtlijnen
- ✓ de hopen beperken tot de gewenste breedte en dekzeilen gebruiken met afmetingen aangepast aan de hoop
- ✓ de dekzeilen aan elkaar maken door zelfklevende banden van het type VELCRO. Vermijd het gebruik van kabelbinders (type colsonbandjes) dat aanleiding geeft tot scheuren van de Toptex dekzeilen.
- ✓ indien de dekzeilen niet mechanisch bevestigd worden met een schijf aan de basis van de hoop, gebruik dan voldoende ballast om de dekzeilen perfect tegen het oppervlak van de hoop te houden
- ✓ zorgen voor een bijkomende bescherming bij intense vorst (zie volgend punt)

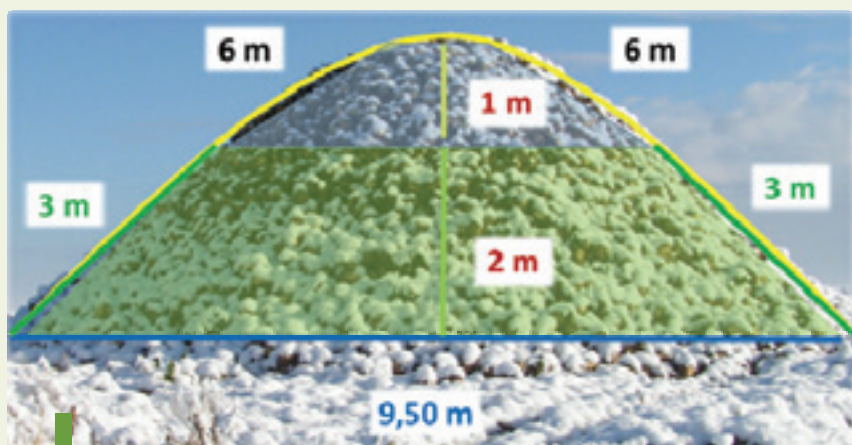
Bijkomende afdekking d.m.v. « Jupettes » in geval van vorst

Zoals reeds eerder vermeld, beschermt Toptex alleen de bieten niet tegen intense vorst of vorst met aanhoudende wind. In deze situaties zal een bijkomende afdekking met plastic dekzeilen of halve dekzeilen genaamd « Jupettes » moeten gebeuren. De landbouwers wordt aanbevolen om het weerbericht te volgen en/of de waarschuwingen voor afdekking tegen vorst uitgegeven door het KBIVB en de suikerfabrieken.

Als u plastic dekzeilen gebruikt, moet u ze correct vastmaken om te voorkomen dat ze met de wind gaan waaien. Bij zachter weer moeten deze plastic dekzeilen onmiddellijk verwijderd worden om een opwarming van de hoop te voorkomen.

Het gebruik van Jupettes is gemakkelijker. De Jupettes worden direct op de Toptex geplaatst en worden erop bevestigd met zelfklevende banden (type Velcro) die erop zijn genaaid. Als het weer warmer wordt, moeten de Jupettes niet direct verwijderd worden. De Jupettes bedekken de bietenhoop slechts gedeeltelijk (basis van de hoop), waardoor de overvloedige warmte van het metabolisme van de bieten kan ontsnappen. Als 75% tot 80% van de hoop beschermd is door een dekzeil (bijkomende afdekking Jupette), dan profiteert het bovenste gedeelte van de hoop (20 tot 25%) van de stijging van de warmte geproduceerd in de hoop en is dus minder gevoelig voor vorst.

= 80 % (75%) = 20% (25%), et plus chaud

« Jupettes » van 3 m hoog beschermen een belangrijk deel van de hoop (groen zone, d.i. $\pm 80\%$ van het volume). Het bovenste deel (blauwe zone, d.i. $\pm 20\%$ van het volume), niet beschermd, blijft minder vorstgevoelig.

Hoop te breed ten opzichte van de breedte van het gebruikte dekzeil. De bieten aan de basis van de hoop waren direct bevroren.

Een module voor theoretische berekening is beschikbaar op de website van het KBIVB (www.irbab-kbivb.be). Zij bepaalt:

- de afmetingen van uw hoop: lengte van de hoop volgens de gewenste breedte, de wortelopbrengst en het aantal gestockeerde hectaren;
- het aantal Toptex dekzeilen te gebruiken volgens hun afmetingen en die van de hoop.

De mechanisering van de Toptex afdekking:

Mechanische afdekking: de mechanische bevestiging over de hele lengte van de basis van de hoop met een horizontale schijf, is de meest eenvoudige en effectieve manier (voor zover u met een tractor rond de hoop kunt). Er zijn verschillend systemen ontwikkeld voor mechanische afdekking en weghalen van de zeilen (zie foto). Informeer in uw omgeving of bij het bietensyndicaat voor de beschikbaarheid van deze machines.

Manuele afdekking met een telescopische arm: wikkel het Toptex dekzeil op een as (vb. lange ijzeren staaf), breng hem loodrecht boven de hoop en ontrol het zeil door één persoon die over de hoop loopt. Zorg voor een goede bevestiging van de zeilen tegen de wind.

Bijkomende informatie over afdekking (rubriek Bieten>Plant>Bewaring) en de module afdekking (rubriek Publicaties>Modules) zijn beschikbaar op de website van het KBIVB.

